

Účinkuje soubor Konvergence:
Magda Čáslavová – flétna
Jiří Mráz – klarinet
Petr Peremský – pozoun
Viktor Mazáček, Irena Štochllová, Matěj Vlk – housle
Helena Velická – violoncello
Martin Rada, Jan Rybář – klavír
Jana Mandelová – harfa
Jan Svejkovský, Jan Rybář – dirigenti

České klarinetové kvarteto:
Jindřich Pavliš, Vojtěch Nýdl, Luděk Boura – klarinety
Petr Valášek – basklarinet

Jednotné vstupné: 70Kč

Skladatelské sdružení KONVERGENCE jsme založili na jaře 2002. Náplní naší činnosti je veřejné uvádění děl skladatelů mladé generace, ať už jde přímo o díla členů anebo zajímavé kompozice mladých autorů žijících v zahraničí. Rovněž si klademe za cíl uvádění těch skladeb autorů generace starší, která jsou u nás hrána méně, případně nebyla hrána vůbec.

Uvědomujeme si nesmírnou stylovou rozmanitost a různé možnosti nazírání prosředků, které dnes soudobá hudba používá. Proto má být výsledkem našich snah nalézání a uvědomování si spojitosti ve světě výrazových prvků hudebního vyjadřování jednotlivých členů, též i skladatelů, jejichž díla se chystáme uvádět.

Příští koncert sdružení KONVERGENCE:

13.12.2005 v 19:30, kostel sv. Vavřince, Hellichova 18, Malá Strana, Praha

Ondřej Štochl *Veduty* (premiéra nové verze)
Toru Takemitsu *Rain Spell*
Hanus Bartoň *Míjení času*
Morton Feldman *Viola in my life II*
Albert Breier *Klavier Stück VI* (v autorském provedení)

Web: <http://sweb.cz/konvergence>

Email: konvergence@centrum.cz

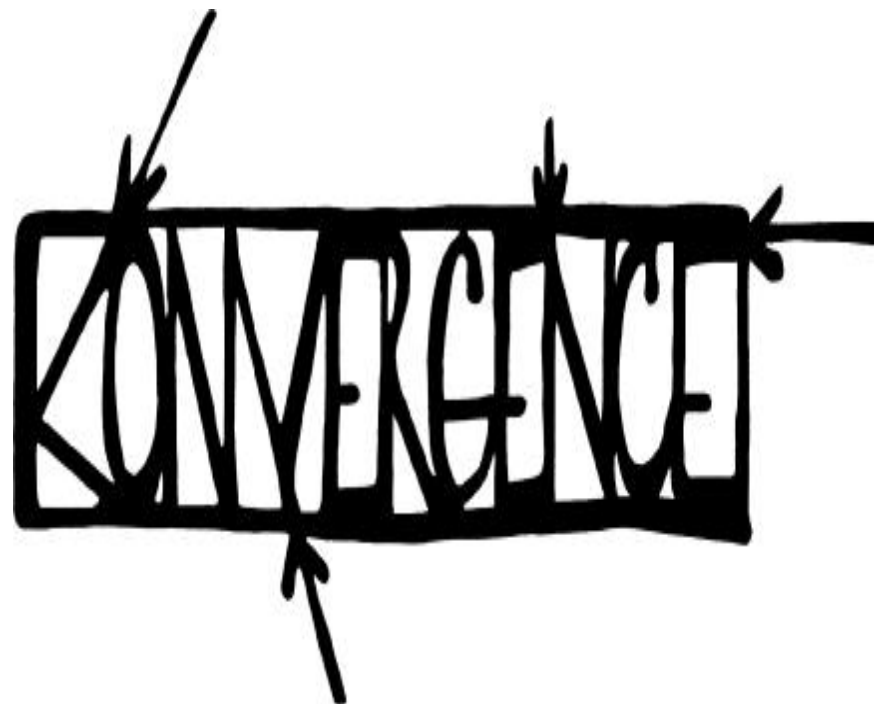
Tento koncert se koná díky finančním podporám:

Nadace Gideona Kleina

Nadace Českého Hudebního Fondu

Nadace Ochranného Svazu Autorského

1.11.2005 / HUDBA A ENERGIE

Dnešní koncert se soustředí na postupný vývoj hudební „energie“, která je nejprve velmi koncentrovaná, jakoby sepnutá uvnitř skladeb (Obst, Rybář) a teprve u dalších (Saariaho, Chen, Pálka) dochází k jejímu postupnému snižování v její naléhavosti, ale současnému intenzivnímu uvolnění směrem k posluchači.

Program koncertu:

Michael Obst: *Fresco (1991) pro klarinet, pozoun, violoncello, harfu a klavír*

Jan Rybář: *27 akordů pro housle, violoncello a klavír (2005)*

Kaija Saariaho: *Nocturno (1994) pro housle sólo*

Xiaoyong Chen: *Evapora (1996) pro flétnu, klarinet, klavír, housle a violoncello*

Tomáš Pálka: *K Sobě (2003) pro klarinetové kvarteto*

MICHAEL OBST: FRESKO

Již dlouhá léta se zabývám pozdním klavírním dílem Alexandra Skrjabinina. Jsem stále znovu a znovu fascinován obzvlášť jeho harmonií, jeho muzikální gestikulací a jeho strukturním skladatelským myšlením. Fresko vzdává hold tomuto velikému skladateli, přičemž jsem se pokusil jeho hudbu vnímat a popisovat z mého pohledu skladatele na sklonku 20. století. Dílo má šest úryvků:

1. Portrait /Portrét/
2. Gegensätze /Protiklady/
3. „...grün-magenta...“ /zelené-purpurové.../
4. Bewegung /Pohyb/
5. „gelbgrau mit weiß“ /žlutošedé s bílou/
6. Schatten /Stín/

V *Portrétu* je středem muzikálního dění základní akord Skrjabinovy 6. klavírní sonáty. V tomto díle skladatel definitivně ruší tradiční sonátovou formu jak v strukturním, tak harmonickém slova smyslu. Druhá část, *Protiklady*, připomíná Skrjabinovy formální skladatelské techniky. Okázalé motivy jsou obklopeny zvukovými rovinami, opírající se o jeho harmonické koncepce. Opakování a ustavičné variace představují zásadní rys Skrjabinova pozdního období. Harfové sólo v *Pohybu* pokračuje v motivické práci spolu s variačními technikami. Směr pohybu je jistým způsobem v „dekadentním“ slova smyslu stále směrem dolů. Stín je intimním echem prvního úryvku *Portrét*. Oba krátké aforismy „...grün-magenta...“ a „gelbgrau mit weiß“ jsou body klidu, které mají připomínat Skrjabinovo barvami dominující umělecké postavení.

Michael Obst

Michael Obst (1955) vystudoval v letech 1973-78 hudbu v Mainzu. Od roku 1981-86 byl členem Ensemble Modern jako pianista, 1986-1989 spolupracoval s Karlheinzem Stockhausenem jako interpret. Vícenásobný držitel ocenění na mezinárodních soutěžích v elektronické hudbě. Od roku 1997 profesorem skladby na Vysoké hudební škole Franze Liszta ve Výmaru.

JAN RYBÁŘ: 27 AKORDŮ PRO HOUSLE VIOLONCELLO A KLAVÍR

Kompozice 27 akordů pro housle violoncello a klavír nese svůj název díky způsobu, kterým byla napsána. Dříve, než cokoliv jiného, jsem měl totiž hotový její harmonický plán. Tím je 27 předdefinovaných souzvuků, ze kterých vychází celá skladba. Jejich střídáním docílují postupných změn harmonického napětí i hustoty tónového výběru. Další parametry skladby jsem ponechal své fantazii. Skladba vyznívá melancholicky, závěrečné katarzní spočinutí na kvintovém akordu navozuje optimistické smíření se všemi konflikty, které byly navozeny v průběhu skladby.

Jan Rybář

KAIJA SAARIAHO: NOCTURNO

Tato šestiminutová skladba pro housle sólo vznikla na žádost Avanti Chamber Orchestra jako pocta polskému skladateli Witoldu Lutosławskému, který 7. 2. 1994 zemřel. Kaija Saariaho, která v té době pracovala na svém houslovém koncertu, napsala skladbu *Nocturno* s podtitulem *In Memory of Witold Lutosławski*. Poprvé byla skladba uvedena 16. 2. 1994 v Helsinkách houslistou Johnem Storgårdsem.

Finská skladatelka žijící a komponující v Paříži je pravděpodobně v současné době jednou z nejvlivnějších a nejsledovanějších žen na poli soudobé kompozice. Její hudba přináší všechno, co si představíme pod klíše "žena-skladatelka": barvy, citovost, jemnost, lyriku... Ale to je jen povrchní pohled. Za ním se skrývá osobnost širokého záběru, která o všem přemýšlí do hloubky, která hledá základy svého přemýšlení a slyšení, která se nechce jen svést po povrchu svého velkého talentu.

Pověstný a pro skladatelku samotnou stále podvědomě nevyčerpaný je její vztah k výtvarnému umění. Svou prý první vzpomínku na kompozici popisuje tak, že chtěla zkomponovat hudbu "nervózní a žlutou". Vztahy s vizuálním světem mají v jejím díle mnoho poloh, převážně však asociativních, vstupují na scénu tam, kde už slovní popis skutečnosti nestačí. "Když se pokouším řešit hudební problémy, formy, vývoje, často to dělám při kreslení; ačkoli pak nikdo nemůže pochopit vztah kresby a hudby, pomáhá mi to věci vyjasňovat."...

Psáno pro: časopis *Harmonie* 2002/01 (úryvek)

Autor: Miroslav Srnka

XIAOYONG CHEN: EVAPORA

Název skladby vychází z anglického termínu evaporation – odpařování. Podle mé představy může tento pojem být převeden do akustické nebo též obrazové podoby: zvuk – dozvuk – ticho, pozvolně se zřetující – pozvolně se stávající neviditelným...

Xiaoyong Chen

Xiaoyong Chen se narodil v Pekingu v roce 1955, kde nejprve studoval hru na housle na Centrální konzervatoři v Pekingu. Později připojil ke studiu též kompozici, ve které pokračoval u György Ligetiho v Hamburgu. Skladatel Chen patří mezi nepočetnou skupinu čínských skladatelů, kteří na sebe v nedávné době strhli pozornost v mezinárodním měřítku. Spolupracoval s mnoha orchestry a ansámblů z celého světa a rovněž provedení jeho skladeb již bylo možno spatřit na všech kontinentech – z nich pak nejčastěji na festivalech v Evropě, Asii a Americe. V současné době žije a komponuje na volné noze v Hamburgu.

Skladatel Chen popisuje způsob, který zachycuje vývoj jeho kompozičního myšlení: „Moje ideální kompoziční forma leží někde na vyšším stupni mnohem dříve, než započnu práci na samotné kompozici. Přece jen však samotná hudba, když už je částečně zkomponována, mi napoví, kam a jakým způsobem by se měla skladba dále odebrat, jak by měla pokračovat. Snad bych mohl říci, že jistou fixní ideou je jakýsi cyklus a nebo ještě lépe spirála. Je třeba říci, že to, co je napsáno, je jistou sebereflexí a motivuje mne k tomu, co ještě má být napsáno, ke snaze dosáhnout větší jasnosti a srozumitelnosti. Nicméně, ona spirálovitá cesta, jež „dohlíží“ na kompozici, je pro mne zastřená – je diktována samotnou hudbou.“...

TOMÁŠ PÁLKA: K SOBĚ

Pohybová prostorová skladba pro klarinetové kvarteto je řešena konceptuální formou, je tedy dána pouze rámcově, především verbálním popisem s notovými zanáškami. Všechny důležité parametry, které by měly být dodrženy, jsou zadány.

Inspiraci po obsahové stránce jsem čerpal z básně Zdeňka Volfa – Růst (sbírka básní K svému).

Po stránce formální jsem se rozhodl vyzkoušet si experiment konceptuální formy, možnosti jejího naplňování a následující spolupráce s interprety. Především na tomto poli jsou dle mého názoru opomíjené možnosti i pro tzv. vážnou, uměleckou nebo chcete-li, uměleckou hudbu.

Ve skladbě je koncipována též pohybová složka. Je určitou ideou, která může, avšak nemusí být realizována, záleží na dispozicích prostoru a kvarteta. Koncepce se váže též na možnosti osvětlení nebo na realizaci skladby s pomocí CD přehrávače, kde je skladba zachycena rámcově a pouštěna současně s živým provedením na podiu. České klarinetové kvarteto uvede dnes skladbu ve verzi se zjednodušenou koncepcí osvětlení.

Skladba získala v roce 2003 ocenění ve skladatelské soutěži Generace Ostrava.

Tomáš Pálka

Růst / Zdeněk Volf

K sobě
jak krápníky
v krasu
slzami